

Edna hubava proletna utrin na 1950 g. učiteljat po gimnastika Petar Besarabich, shampion otpredi vojnatata po hvyrjljane na kopie, peti na IX-tata Olimpiada v Amsterdam prez 1928 g. - povede vsichki klasove izvyn grada kym poljanata nedaleche ot staroto pravoslavno grobishte. Vyrveshe sys sportna krachka na bivsh rykovoditel na družhestvo "Sokol", gord kato ostarjal paun, nachelo na dripavata uchenicheska sbirshtina. Na gyrдите na teniskata, s kojato beshe oblechen, beshe napisano s izbledneli bukvi: YOUGOSLAVIE. V ednata ryka noseshe slavnoto si olimpijsko kopie, oblegnato na ramoto mu, a v drugata - disk. Sled paradnoto mu sportno hodene apatichno se vlacheha tylpi bleđi gradski dechurliga, shtastlivi, che shte izgubjat njakolko chasa v Gymnasium-a. Chast ot povolnite se razbjaga po stranichni ulichki, oshte predi da izljazat na glavnata. Ostanalite prodylzhiha bezvolevo sled učitelja, kato si praveha "byz" edin na drug zad gyrba. Minuvachite gledaha v pochuda тази uchenicheska armija, sformirana ot momcheta, izpylzeli ot gradskite dupki, prizemija, pajantovi i vlazhni kyshti s kvartiri pod naem; deca ot barakite i bordeite pokraj zhelezopytnata linija - neobichani i nezhelani deca, koito, sled kato sa se pojavili na bjal svjat, njamat nishto drugo, osven gladnite si rahitichni tela i vrozenata dyrzost na ulichni popovi lyzhichki.

Oshte ot pryv pogled sred tjah po ryst i sila se otkrojavaha byrzo izbujalite momci ot saraevskoto Pole, s vyzkysi palta, ot chiito rykavi styrchaha shiroki posineli kitki. Tuk imashe i mladezhi ot okolnite sklonove, koito vseki den se spuskaha pesha do Gymnasium-a i sled tova otnovo se izkachvaha do planinskite si sela; lesno se razpoznavaha po tromavata im balkandzhijska pohodka; a redom s tjah kracheha

malkite gesheftari ot Bashcharshija, bogatashkite deca - sinove na chantadzhii, inzheneri i lekari; mladi kavgadzhii i svadlivci, uniformeni pitomci na domovete za bezprizorni s ugnetenno izrazhenie licata, albinosi s hiks-obrazni kraka; uchilishtni ludi i postojanni zhertvi, zubrachite i donosnicite i onezi - bezlichnite, za koito nikoga nikoj ne si spomnja sled zavyrshvane na gimnazijata - vsichki v pystri odezhdi, prekroeni i nasledeni ot po-golemite bratja i bashtite. Uniformeni bjaha samo uchenicheskite im shapki, ukraseni s bronzovi rimski cifri za klasovete i paralelkite. Balkandzhiite, zheleznicharskite sinove i prishylcite gi noseha gordo na glavite si, ostanalite - sviti v dzhoba.

Shtom stignaha do celta, decata vednaga plyznaha po poljanata, kato spusal se oblak ot sivi skakalci. Njakoi vednaga legnaha v trevata, drugi izvadiha smachkani karti, a ostanalite tegliha po edna cherta i zapochna bezkonechna svadлива igra na pari.

Rykovodeni ot uchitelja Besarabich, po-energichnite sybiraha ploski kamyni, koito trjabvashe da zamenjat diskovete i rezheha s dzhobnitate si nozhcheta gore-dolu pravi kloni, koito da zamenjat kopijata, a otnjakyde, ot njakoj star sporten sklad, se pojaviha i njakolko istinski gjulleta za hvyrljane, dva sportni chuka, podobni na katorzhnicheski okovi i desetina chifta shpajkove za bjaganeto na sto metra. Sled kato ne uspjia v byrkotijata da dokopa kakvoto i da e ot "kupeshkite" neshta, Herceg se prisyedini kym grupata, kojato skachashe na dylzhina. Petar Besarabich im objasni pravilata na systezaniето i skoro Herceg haresa skachaneto; naslazhdavashe se na neizvestnostta dali shte syvpadnat krachkite mu s bjalata linija na trevata; haresvashe mu riska na otskoka i kratkija, no pyk taka napregnat polet vyv vyzduha - onazi chudna nadezhda, che shte nadskochi samija sebe si, svoite vyzmozhnosti i ot vse po-izmorenoto tjalo

shte izmykne oshte njakolko nedostizhimi santimetra. Haresvashe тази samozabrava v letezha, a zhazhdata za uspeh go karashe s netyrpenie i trepet da ochakva reda si za skok.

Oshte prez onzi pyrvi den na poljanata izvyn grada sportnite specialisti, pokaneni ot Petar Besarabich, izmeriha s metyr i hronometri njakolko republikanski i dva jugoslavski rekorda: v bjaganeto na sto metra i v skoka na visochina. Tezi momcheta, na koito za pryv pyt se davashe vyzmozhnost da se izjavjat, prosto gyltaha prostranstvo i vreme; hvyrlyjaha gjulleto s otchajaniето na njakoj, kojto se celi v nevidimija si mychitel! Siromashijata gi tlaskashe kym podvig, a mnozhestvoto bjagstva im pomagaha da probjagat sportnata pyteka po-byrzo ot shtastlivite deca. Niko N. Herceg uspjа da skochi s okolo tri i polovina metra po-slabo ot jugoslavskija rekord. Uveri se, che sportyt ne e disciplina, v kojato mozhe da postigne kakvoto i da bilo i, zhaden za priznanie, s razshireni nozdri nadushvashe njakakva druga oblast, v kojato shte mozhe da nadskochi i preodolee i naj-silnite momcheta - tam, kydeto naj-posle shte go pohvaljat i obiknat.

A na onova mjasto, kydeto uchiteljat Petar Besarabich zabi olimpijskoto si kopie v trevata, njakolko godini po-kysno izrasna velikolepen betonen stadion.